

1. Поред наслова дела **наведи** име аутора и годину издања:
 а) Рат за српски језик и правопис _____
 б) Српски речник истолкован њемачким и латинским ријечма (прво издање) _____

2. А Б В Г Д Ђ Е Ж З И Ј К Л М Н **Заокружжи** беззвучни сугласник у низу.
3. У речи КОНАЦ надзубни глас замени звучним праскавим усненим гласом.
 Добијена реч гласи _____
 (допиши)
4. НЕОБИЧНО ВЕСЕО, ВЕРОВАО ЈЕ ДА ЂЕ ДЕОБОМ ДОБИТИ ДЕО КУЋЕ.
 У наведеној реченици **подвуци** речи у којима је извршена промена гласа Л у глас О.
5. НОШЕНО ВЕТРОМ, ЛИШЋЕ ЈЕ СТИГЛО ДО КРАЈА УЛИЦЕ.
 а) У наведеној реченици **подвуци** речи у којима је остварено једначење сугласника по месту стварања: _____
 б) **Препини** реч у којој је остварено једначење сугласника по месту стварања: _____
6. МАЈКА КЊИГА СИРОМАШАН **Подвуци** реч са другим акцентом.
7. САН ПУТОПИСАЦ СЛЕП ЕЛЕМЕНТ **Акцентуј** одговарајућим знацима наведене речи.
8. ДАНАС САМ ВЕОМА ВЕСЕО. Поред примера **напиши** име врсте речи којој припада.
 а) Данас: _____ б) сам: _____
 в) веома: _____ г) весео: _____
9. **Одреди** граматичке врсте речи којима припадају подвучене речи у примерима:
 а) Био је то тих **крај**: _____ б) Био је **крај** воде: _____
10. ГРОЖЂЕ, ВОДА, НОРВЕШКА, БРАШНО, УЛИЦА, ДЕЦА, ПЕТАР, КУЋА
 Из низа **препини** именице груписући их према значењу:
 а) Заједничке: _____ б) Градивне: _____
 в) Збирне: _____ г) Властите: _____
11. ТОГА ДАНА, ИДУЋИ КА КУЋИ, РАЗГОВАРАО ЈЕ СА ДРУГОВИМА.
Одреди падежни облик и граматички број подвучених речи:
 а) ка **кући**: _____
 б) са **друговима**: _____
12. РЕКАО САМ МУ ДА ОД ЊЕ И ЊЕНОГ БРАТА УЗМЕ ОНЕ НОВИНЕ.
 а) **Препини** из наведене реченице личне заменице у употребљеном облику:

 б) **Наведи** службу (функцију) зависне реченице у наведеној сложеној реченици:
13. **Одреди** врсте подвучених придева према значењу:
 а) **сестрин** (сто): _____
 б) **марљив** (човек): _____
 в) **дрвена** (врата): _____
14. ТРЧАТИ, ДОТРЧАТИ, СПАВАТИ, ЗАСПАТИ, ТРЕПНУТИ
 Подвуци глаголе свршеног (перфективног) вида.
15. ДОНЕО САМ ОДЛУКУ КАКО БИХ ТО УЧИНИО АКО ДОПУТУЈЕМ У БЕОГРАД.
 а) **Наведи** име употребљеног глаголског облика:
 – **донео** сам: _____
 – **бих** учинио: _____
 – **допутујем**: _____
 б) У наведеној сложеној реченици **подвуци** зависну условну реченицу.
16. САД МИЛИЦУ МАЈКА И ЈОВАН ДОЗИВАЈУ ПО СЕЛУ.
 а) **Одреди** падежни облик и граматички број подвучене речи:
 – **Милици**: _____
 – **мајка**: _____
 – **по селу**: _____
 б) **Одреди** службу (функцију) подвучене речи:
 – **Милици**: _____
 – **мајка**: _____
 – **по селу**: _____

17. ВЕТАР БИ ФИЈУКНУО ПОДИГАВШИ ЉУДЕ НА ПРСТЕ И РАСПЛАШИВШИ ЈАТО ГЛАДНИХ ГАВРАНОВА
 а) **Подвуци** предикат (предикатску синтагму, предикатски скуп речи) у наведеној реченици.
 б) Поред подвучених речи **наведи** њихову службу (функцију):
 – људе:
 – гладних гавранова:
18. ЧУЛА САМ КАКО ЈЕ НЕКО РЕКАО ДА СЕ ЛАКО ВАРА КО БРЗО СУДИ.
 а) Из наведене сложене реченице **препини** зависну реченицу са службом субјекта:
 б) **Подвуци** независну (управну, главну) реченицу у наведеној зависносложену.
19. ПИСАТИ НАПИСАТИ ИСПИСАТИ ДОПИСИВАТИ
 а) **Препини** корен речи наведених глагола:
 б) **Заокружи** префикс у наведеним глаголима.
20. Писаним словима ћирилице **препини** реченицу попитујући правописна правила:
 аутопортрет јованке пајић марковић сликарке из времена првог српског устанка жене тамнозелених очију и светлоплаве косе двапут је излаган у српској академији наука и уметности
-
21. I) Усмена лирска песма *Надјасњева се момак и девојка* припада:
 а) љубавним песмама, б) породичним песмама, в) песмама уз рад (посленичким) песмама
(Заокружи слово испред тачног одговора.)
 II) Ова песма слави:
 а) снагу жене, б) моћ мушкарца, в) слогу колектива **(Заокружи** слово испред тачног одговора.)
22. Које је стилско-изражайно средство карактерише наведене стихове народне песме *Највећа је жалост ј за братом?*
За Ђурђем је косу одрезала,
за ћевером лице издрогла,
а за братом очи извадила. То је: _____
23. На којој се стилској фигури заснивају следеће загонетке?
Паде бисер у село, село бисер јокуи. (Кипа)
Сунце се у шикари родило. (Дивља ружа)
Змија шиче кроз шибљиче,
за њом се меће јуначко џлеће. (Коса и косац)
Одрш сивоња у шуми риче. (Бубањ) То је: _____
24. I) Песме: а) *Смрт мајке Југовића*, б) *Диоба Јакшића*, в) *Мали Радојица*, г) *Зидаше Скадра* можеше наћи у: *Антиологији народне поезије*, *Антиологији уметничке лирике*, *Антиологији модерне поезије*. **(Подвуци** тачан одговор.)
 II) Ове песме припадају следећим циклусима:
 — преткосовски, — косовски, — покосовски, — хајдучки
(Упини слово које стоји испред наслове песме на црту испред одговарајућег циклуса.)
25. I) На којег јунака се односе следећи стихови?
Он узима рало и волове;
Ал' не оре брда и долине,
вех он оре цареве друмове.
 То је био _____ (**Упини** име јунака.)
 Наведени стихови су из песме _____ (**Упини** наслов песме.)
 II) Који од наведених епских атрибута припадају овом јунаку: а) топуз, б) вранац без белеге, в) лук и стрела, г) соко, д) шарац **(Заокружи** слово испред тачног одговора.)
26. Међу следећим тврђњама само је једна у потпуности тачна. Која?
 а) *Светили ћробоји* су најпознатија родолубива песма Ђуре Јакшића.
 б) У комедији *Пој Ђира и њой Стіра* Стеван Сремац обрађује анегдоту о замени људског и коњског зуба.
 в) Асонанца је понављање истих сугласника у стиху.
 г) Балада је епско-лирска песма, неисторијске садржине, с трагичним разрешењем и елементима тајанствености у заплету и значењу.
(Заокружи слово испред тачног одговора.)

27. Како се звао свештеник и устанички вођа из Првог српског устанка, аутор *Мемоара!*
 а) прота Матеја Ненадовић, б) Вук Стефановић Караџић, в) Љубомир Ненадовић,
 г) Илија Бирчанин, д) Алекса Ненадовић (Заокружи слово испред тачног одговора.)
28. Пажљиво прочитај стихове:

*Тврд је орах воћка чудновати,
 не сломи ћа, ал' зубе ћоломи.
 Није вино тошито приће бјеше,
 није свијети оно што мишљасти:
 барјактару гариваши Европу –
 ћрехотија је о том и мислиши.
 Веља крушка у дрло затадне...*

У писму владике Данила упућеном Селим-паши, из _____ Петра
 Петровића Његоша, присути је: _____ (уписи наслов дела)
 а) антитеза, б) алегорија, в) алтерација
 (Заокружи слово испред тачног одговора.)

29. У наведеним стиховима Лазе Костића препознај и подвуци мотив из античке књижевности:

*Срце моје, срце лудо,
 шта шти мислиши с тлејивом?
 Ко тлејивља она ствара,
 дан што тлеји, ноћ ојара.
 Међу јавом и меџ сном.*

30. Пажљиво прочитај следеће стихове:

*Дрзней ли даље?... Чућеш дромове
 Како шиншу земље слободне
 Са дрмљавином страшном кугају;*

Наведени стихови део су песме _____, коју је написао _____, а која припада епохи _____.
 Ово је: епска, љубавна, дескриптивна, родољубива, мисиона песма. (Подвуци тачан одговор)

31. I) *Аутобиографија* Бранислава Нушића је:

а) научно-популарна врста, б) књижевно-уметничко дело у ужем смислу
 (Заокружи слово испред тачног одговора.)

II) Своје школовање Нушић у *Аутобиографији* описује:

а) елегично, б) романтично, в) хумористички (Заокружи слово испред тачног одговора)

32. Стављањем броја испред имена повезжи писца с његовим делом.

а) Радоје Домановић	1. Чиновникова смрт
б) Антон Павлович Чехов	2. Мртво море
в) Стјепан Митров Љубишић	3. Мали принц
г) Антоан де Сент-Егзипери	4. Кањоши Маџедоновић

33. Пажљиво прочитај наведене стихове и на линијама поред питања упиши одговоре.

*Скутила си сузе у косе дештиње,
 Све вас ћелад сага крај ћозбе сиротиће.
 Лице шти се ведри: што душа светиње
 Љуби твоје чело, мој сјајни јасивоће.*

Аутор ове песме је _____
 Наслов је _____
 Књижевни род _____
 Врста риме _____

34. Пажљиво прочитај наведене стихове и на линијама поред питања упиши одговоре.

*И данас, као дође до последњег боја,
 Неозарен ствароց ореола сјајем,
 Ја ћу дати јасивоћ, отаџбину моја,
 Знајући шта гајем и зашто ћа гајем...*

Аутор ове песме је _____
 Наслов је _____
 Књижевни род _____
 Врста песме _____

35. **Разврстaj** појмове из задатог низа: драма, приповетка, комедија, лирика, родољубива песма, јуначка песма, епика.

I) књижевни род

II) књижевна врста

---

36. Пажљivo **прочитај** наведене стихове и на линијама поред питања **ушиши** одговоре.

*Све је тикако... И у мојој души
продужено видим ово мирно море;
шуме олеандра, љубичасте горе
и блјед обзор што се свијешти и туши.*

Аутор ове песме је

Наслов је

Књижевни род

Књижевна врста

---

37. Поред назива књижевних родова **ушиши** слова која стоје испред појмова који им највише одговарају:

- а) сажетост, б) асоцијативно повезивање мотива, в) дијалопики облик, г) јединство радње
д) приповедање у трећем лицу, ћ) опипирност и успореност приповедања, е) наглашавање личног става, ж) наглашен сукоб међу ликовима

Епика:

Лирика:

Драма:

38. У наведеном примеру **препознај** подвучену стилску фигуру и врсту функционалног стила

*Витица јој ко јштеница зрела,
а на руци млаг јој голуб дуче.*

Врста стила:

Стилска фигура:

39. Приповедачки поступак који подразумева да се приповедање у једном тренутку прекида како би се саопштили догађаји који су се одиграли у прошлости зове се:

- а) ретроспекција
б) ретардација
в) рекапитулација
г) интроспекција

(Заокружи слово испред тачног одговора.)

40. *Жуц месец је давно зашао за хуме,
далеке и шире ко слутиће, и снови...*

Подвучена стилска фигура је:

- а) метафора

- б) персонификација

- в) епитет

- г) алегорија

(Заокружи слово испред тачног одговора)